

*Ketty blev kriminel for at
hjælpe sin syge mand*

– Det var den største kærlighedserklæring, jeg kunne give ham

Ketty måtte købe hash til sin dødssyge mand, som havde smerter på grund af en dødelig nervesygdom. Hun lovede også at hjælpe ham med at afslutte livet, når det blev for uværdigt. Han sov selv ind, men Ketty fortsætter nu kampen for lægeordineret hash og retten til selv at afslutte livet.

AF HANNE VINTHER MIKKELSEN FOTO: HELENE BAGGER

Væggene i Ketty Hjøllunds hus i Grindsted er prydet af billeder af hendes mand, Thorkild. Fra ferier, fester og store øjeblikke i familiens liv. Maskulin med en myndig udstråling. En livskraftig livsnyder, fortæller Ketty. Thorkild var succesrig salgsdirektør og vant til at tage styringen. Det er netop sådan, hans enke helst vil huske ham. Men minderne om hans sidste tid tager magten. Thorkild var totalt lammet, kunne ikke tale og led hele tiden af frygtelige smerter.
– Selv om jeg prøver at slette de indre bil-

leder, så husker jeg ham desværre bedst fra den sidste tid, hvor han sad i den kørestol, han hadede og forsøgte at undgå så længe som muligt. Det var ubeskriveligt, at se det stolte menneske smuldre og blive helt afhængig af hjælp. Det var så forfærdeligt.

Mens Ketty snakker om sit livs kærlighed og kampen mod hans sygdom, skifter hendes sindsstemning som de skyer og solstriber, der strejfer stuens store glasparti. Smil ved sjove minder og stor sorg afløser hinanden.
Ketty har serveret kaffe og kage her på

Thorkilds yndlingsplet i huset. I en lys karnap med udsigt til søen, svanepar og hans store rododendronbuske.

– Vi levede et fantastisk og privilegeret liv sammen i fyrre år med masser af kærlighed til hinanden og vores tre børn, gode jobs, venner og rejser. Vi talte tit om, hvor heldige vi var at få lov til at have sådan et skønt liv.

Helt i sort

Men tilværelsen tog en dramatisk drejning for fire år siden. Thorkild fik en dødsdom af lægerne. Han led af den →

Det var
ubeskriveligt, at se
det stolte menneske
smuldre

Ketty med et af de fine minder om et fantastisk liv – et billede af Thorkild og hende selv sammen med deres tre børn.

Det første, Thorkild sagde, var, ”nu får jeg aldrig mine børnebørn at se”

uhelbredelige, stærkt invaliderende og dødelige muskelsvindsygdom ALS. Nervecellerne går til grunde, musklerne bliver lammede, og til sidst kan man hverken tale eller synke. Mistanken om, at Thorkild havde ALS, blev i første omgang afvist af lægerne. Det krævede utallige undersøgelser at få den endelige diagnose.

– Det første, Thorkild sagde, var, ”nu får jeg aldrig mine børnebørn at se”. Jeg gik helt i sort, brød fuldstændig sammen og græd og græd. Vi fik at vide, at sygdommen udvikler sig forskelligt, men til sidst bliver man så syg, at man ikke vil kunne løfte en kop, ikke rede sit hår eller børste sine tænder. Thorkild ville også få brug for en respirator til at trække vejret, og han ville dø. Det værste var, at der slet ikke var noget håb, fortæller Ketty. Så hun tog plejeorlov fra sit arbejde som børnehaveklasselærer, så de kunne leve intenst sammen til det sidste.

Slugte al moral

ALS-sygdommen udviklede sig forholdsvis hurtigt, og Thorkild fik voldsomme smerter. Morfin gjorde ham ør, og medicinske hashpiller virkede kun kort tid. Ketty havde læst om smertepatienter i USA, som fik god smertelindring af at ryge en lægeordineret joint. Men det afviste den pæne, lovlige salgsdirektør umiddelbart at prøve – indtil smerterne blev for ulidelige.

– Jeg måtte sluge al min stolthed og moral og spørge de unge mennesker, vi kendte, hvor man mon kunne købe hash. Så stod jeg der hos en pusher i Grindsted og spurgte efter hash til min syge mand. Han grinede af mig, for det havde han aldrig hørt før. Jeg kom der aldrig igen, fortæller Ketty. Men hashen havde den smertelindrende

og afslappende effekt, Thorkild havde brug for. Allerede efter et par sug var hans lidelser lindret i flere timer. Siden valgte Ketty at køre langt væk fra hjembyen for at købe hash. Hun tog til Christiania, hvor hun måtte bevæge sig rundt i et kriminelt miljø for at hjælpe sin mand.

– Det var ekstremt grænseoverskridende for mig at skulle gøre mig til kriminel. Jeg var jo ansat på en skole, og Thorkild var forretningsmand. Vi havde brugt så meget energi på at advare vores børn mod stoffer, og nu købte mor joints til far. Men jeg var ikke i tvivl om, at det var det eneste rigtige at gøre.

Et glimt i øjnene

Lige fra begyndelsen havde Thorkild besluttet sig for, han ville tage sit eget liv, når det blev for uværdigt. Men sygdommen overhalede ham. På et par dage forsvandt al førligheden i armene. Efterhånden blev Thorkild så syg, at han bare ønskede at få lov til at dø. En dag bad han Ketty køre sig rundt til læger, som han håbede, ville hjælpe ham. De var nødt til at afvise hans ønske.

– Han røg helt ned i et sort hul, da han fandt ud af, at han ikke længere var i stand til selv at gøre en ende på det. Der var det, jeg kunne give min største kærlighedserklæring til Thorkild. Jeg lovede, jeg ville hjælpe ham med at dø. Han blev simpelthen så glad og lettet. For første gang i lang tid fik han glimt i øjnene. Vores børn var indforståede, og vi undersøgte, hvilken straf jeg ville få. Jeg var parat til at gå i fængsel for hans skyld. Efter nogle dages tænketid valgte Thorkild dog at sige nej tak til Kettys ultimative kærlighedserklæring. Han mente ikke, hun ville kunne leve videre med skylden. I stedet var det sygdommen, som nogle

måneder senere gjorde ham så svag, at han sov ind en majdag i 2014.

For Ketty fortsætter kampen nu for det, der er blevet hendes mærkesager. Retten til hash på recept og retten til selv at afslutte livet, når man er uhelbredeligt syg.

– Hvis der skal være bare den mindste mening med meningsløsheden, er jeg nødt til at bruge min tid nu på at hjælpe andre i samme situation. Med lægeordineret hash kunne jeg og andre være sluppet for at bevæge os ud i kriminelle miljøer og købe noget stads, man ikke aner, hvad er. Det var også en uønsket stressfaktor, når jeg hellere ville bruge min tid på at være sammen med Thorkild, som havde brug for mig. Aktiv dødshjælp blev også en akilleshæl for Ketty og Thorkild. Et følsomt emne, som ægteparret egentlig ikke havde forholdt sig konkret til. Det var først aktuelt, da de selv oplevede afmagten ved ikke at kunne bestemme, hvornår Thorkild ville afslutte livet.

– Jeg skylder Thorkild at kæmpe for, at andre uhelbredeligt syge får muligheden for at vælge aktiv dødshjælp. Det vil give fred i sindet, at den syge og de pårørende ved, hvornår afskeden skal ske. Hjælpen skal gives af et team af professionelle behandlere, der ved, hvordan man gør det smertefrit, og det skal kun gives til uhelbredeligt syge, som selv beder om hjælpen.

På grund af plejeorloven og symptomer på posttraumatisk stressyndrom efter det barske forløb har Ketty nu også mistet sit arbejde som børnehaveklasselærer. I stedet bruger hun sin tid på at skrive en bog om Thorkilds ALS-sygdom og død og på at holde foredrag om aktiv dødshjælp og hash som smertelindring. ●